

Němčičské čtení

ÚNOR

2000

č.1

NĚMČICKÝ KOSTEL

zavševčený Navštívění Panny Marie

pochází z roku 1678. Nejsou žádné písemné doklady o tom, že by před tímto rokem v Němčičkách církevní stavba tohoto druhu existovala. Je ale jisté, že v obci byla nějaká malá kaple pro občasně bohoslužby, především pohřební, která v druhé polovině 17.století vyhořela. Zdá se téměř jisté, že nově vystavěný kostel byl zbudován na jiném místě, než stála dřívější kaple. Ta mohla stát vedle hřbitova (zrušeného v roce 1968), ale to je pouhý dohad. Nový kostel byl postaven v předbarokním stavebním slohu. Jde o jednoduší orientovanou stavbu s pravoúhlým uzávěrem presbytáře a sakristií při jižní straně kněžiště. Presbytář byl zaklenut valenou klenbou s vytaženými hřebínky, loď s dvěma poli téže klenby. Čtyřboká věž ukončená jehlanovou střešou byla přistavěna do západního průčelí až o 30 let později, roku 1709, na náklad místního rychtáře Jana Wodáka. Střešky obou staveb byly kryté šindelem. Finanční náklady na stavbu nejsou známy. Dají se však odhadnout u kostela na 4 000 moravských zlatých (tj. asi 5,4 mil Kč z roku 1998) a u věže na 750 moravských zlatých (asi 1 mil. Kč). Pro pochopení uvedeme, že vědro vína (56 l) stálo tehdy 5-6 mor. zl.

V roce 1711 byl na věž pořízen „velký“ zvon o váze 8 centýřů (asi 450 kg) ulitý brněnským zvonařem Zikmundem Herzkerem. Byl na něm nápis „Sancta Mater Dei ora pro nobis“ (Svatá Matko Boží, pros za nás) a „Sancte Wenceslai ora pro nobis“ (Svatý Václave, pros za nás) a dále byla uvedena jména těch, kteří na zvony přispěli penězi: Jan Wodak, rychtář, Martin Krejčířik, starosta, Filip Bobek a Jiří Komosný, porotci. Dále byl umístěn i „malý“ zvon o váze 50 liber (asi 28 kg) s nápisem „A fulgure et tempestate libera nos Domine“ (Od blesku a bouře vysvobď nás Pane). V roce 1790 byl pořízen „prostřední“ zvon o váze 6 centýřů (asi 340 kg) ulitý u brněnského zvonaře Klementa Steghera. Na něm byl nápis „Sancte Joannes Baptista et sancte Joannes Nepomucene orate pro nobis“ (Svatý Jene Křtíteli a svatý Jene Nepomucký orodujte za nás).

Uvedené zvony byly za první světové války zabaveny k válečným účelům, a to 11.7.1917. V roce 1925 pak byly ze sbírek mezi farníky pořízeny zvony nové od zvonáře Manouška z Brna za 16.856 Kč (tj. asi 170.000 Kč z roku 1998). Zvon Panny Marie o hmotnosti 309 kg, zvon sv. Cyrila a Metoděje o hmotnosti 219 kg, zvon sv. Martina o hmotnosti 10,5 kg a zvon sv. Josefa o hmotnosti 20,5 kg.

Tyto zvony byly opět zkonfiskovány pro válečné účely 2.sv. války, a to dne 29.3.1942 (mimo zvon sv. Josefa – umíráček).

Zvony, které jsou na kostelní věži nyní, zazněly poprvé 23.1.1955. Jde o zvony Panny Marie o hmotnosti 350 kg a průměru 80 cm s nápisem „Pod ochranu Tvou se utíkáme svatá Boží rodičko“, sv. Martina o hmotnosti 155 kg a průměru 64 cm s nápisem „Svatý Martine-oroduj za nás“(a původní zvon sv. Josefa o hmotnosti 20,5 kg a průměru 25 cm s nápisem „Svatý Josefe patrone umírajících-stáj při nás“). Cena nových zvonů s instalací byla 22.000 Kč.

Věžní hodiny pořídil kolem roku 1730 místní rodák zámečník Ondřej Jachan. Při požáru v roce 1822 byl hodinový stroj značně poškozen a od té doby již nikdy spolehlivě nefungoval. Současné věžní hodiny zhotovila v roce 1999 firma Kvasnička ze Židlochovic za 25 000 Kč.

V roce 1802 byla dosavadní hrubá venkovní omítka kostela vylepšena štukovou fasádou za 92 zlatých (dnes asi 88 tisíc Kč).

V roce 1804 bylo z kostelního jmění pořízeno 5 nových oken s jednoduchým zasklením za 64 zlatých (asi 50 tisíc Kč).

Dne 25. dubna 1822 vypukl pozdě večer ve stodole u obecní hospody požár, který se rozšířil i na kostel. Shořela střecha kostela i věže, byla poškozena zánovní okna a zvonová stolice na věži. Žárem pukl i největší zvon. Byl pak na náklady obce v Brně přelit. Opravy kostela byly hrazeny ze státního Náboženského fondu a prováděl je stavitel Jiří Benda. Nová střecha byla pokryta pálenou krytinou. Opravy stály 1.100 zlatých (630 000 Kč).

V roce 1838 dal farář Ignác Stříbrnský přistavět sakristii, která dosud vůbec nebyla, nebo dal ve stávající sakristii prorazit zvenku nový vchod. Který výklad je správný, nelze dnes zjistit. Bylo pak možné větrat průvanem a kostel již nebyl tak vlhký a zatuchlý.

V roce 1899 byla provedena oprava fasády kostela za 340 zlatých (asi 70 000 Kč) a pořízena nová okna s jednoduchým zasklením za 80 zlatých (asi 16 000 Kč).

V roce 1926 provedl stavitel Antonín Šik z Hustopečí opravu fasády kostela. Byla obnovena i krytina. Rovněž byly pořízeny nové okapy, které do té doby vůbec nebyly a voda volně stékávala podél zdi.

V roce 1935 byly místním stolařem Václavem Komárkem (č.22) zhotoveny nové venkovní dveře.

V roce 1952 bylo pořízeno 5 nových oken s barevnými vitrážemi v ocelových rámech od firmy Říha Brno (dnešní hodnota je asi 140 000 Kč).

Jiří Mareček a Boleslav Kopřiva

Uvedený text se týká informací o stavebních úpravách kostela. V dalších pokračováních si všimneme vnitřního vybavení.

O B E C N Í Z A S T U P I T E L S T V O

se v druhém pololetí roku 1999 na veřejných zasedáních zabývalo mimo jiné těmito body:

16.8. :

- a) Byla schválena výstavba 7 garáží pod místním pohostinstvím. Jednotlivá místa jsou již rozdělena.
- b) Němčičským stárkům byl prominut poplatek za užívání kulturního domu při letošních hodech.
- c) Obecní zastupitelstvo nesouhlasilo se zhotovením nových pohlednic Němčiček.
- d) Byla schválena oprava střechy kulturního domu v ceně asi 220 000 Kč.
- e) Byla přijata informace o zamítnutí dotace na rekonstrukci čistírny odpadních vod pro velkou zadluženost obce.
- f) Zastupitelstvo bylo informováno o opravě kostela, která si vyžádala částku 505 tisíc korun a kapliček za 16 tisíc korun. Tyto částky nebyly účtovány přes obecní úřad.

18.10. :

- a) Bylo projednáno finanční využití prostředků z prodeje obecních akcií:
 - na opravu střechy kulturního domu 220 000 Kč,
 - na splátku půjčky sdružení Dobrá voda 120 000 Kč,
 - na zakoupení počítače s příslušenstvím 60 000 Kč,
 - zůstatek bude uložen u peněžního ústavu.
- b) Bylo schváleno složení inventarizační komise.
- c) Bylo schváleno pojištění obecního majetku u České živnostenské pojišťovny.

13.12. :

- a) Za opravu střechy kulturního domu bylo zapláceno 208 000 Kč.
- b) V těchto dnech se dokončuje pokládání pražců ve Vejvozku.
- c) Ve škole byl za pomoci rodičů dětí proveden úklid půdy a likvidace kominů.
- d) 30.11. navštívili obecní úřad zástupci rakouské firmy BLUEWATERS, která nabízí pomoc v problematice odpadních vod.
- e) Zastupitelstvo schválilo uhradit z obecního rozpočtu elektrickou energii na venkovní osvětlení kostela. Jedná se o částku asi 2 800 Kč ročně.
- f) V místní knihovně bude vybírán poplatek 5 Kč za knihy, které mají cenu nad 300 Kč
- g) Byl podán přehled výsledků inventarizace:

K 31.12.1999 byl vyřazen majetek

- na koupališti za 13 823 Kč,
- v kulturním domě za 10 189 Kč,
- ve školní jídelně za 472 Kč,
- v mateřské škole za 5 597,60 Kč.

Stav obecního majetku je následující:

Aktiva: Budovy (obř.siň,škola,pož.zbr.,knihovna,ob.úř.)-4704390 Kč, stavby (kanalizace, ČOV)-11154443 Kč, hnací stroje a zař.-49099 Kč, pracovní stroje a zař.-121758 Kč, přístroje (kopírka, fax, magnetoter...)-143034 Kč, dopr. prostř.-39142 Kč inventář-38920 Kč, akcie-4151000 Kč, drobný maj.-642814 Kč, materiál-137254,20 Kč peníze na ZBÚ-1091936,32 Kč, nedokončené inv.(vodovod,kanalizace,ČOV)-5676087 Kč. Celkem 27.949.877,53 Kč. Pasiva (dluhy): 1.170.000 Kč.

Ludvík Hycl, starosta obce

MYSLIVECKÉ SDRUŽENÍ NĚMČIČKY

Naše myslivecké sdružení bylo v roce 1982 sloučeno s MS Bořetic: Za jedenáct let, tj. v roce 1993 naši členové založili staronové sdružení, které obhospodařuje honitbu Němčičky o výměře 712 ha zemědělských a lesních pozemků. V současné době máme 17 členů. Naši činnost řídí výbor, v němž hlavní funkce vykonávají tito pánové: Josef Vendl - předseda MS, ing. Jan Ovesný - myslivecký hospodář, Rostislav Kopřiva - finanční hospodář, Oldřich Kopřiva - jednatel.

V honitbě chováme zvěř, která je běžná i v okolních honitbách. V loňském roce jsme ulovili 6 ks srnců, 5 srn, 11 strak, 9 lišek, 8 toulavých zdivočelých koček a na pěti společných honech 40 bažantů a 2 zajíce. Dále jsme mimořádně ulovili jeden kus holé dančí zvěře.

Z uvedeného počtu vyplývá, že došlo k výraznému poklesu počtu chovné drobné zvěře, tj. zajíců a bažantů, zatímco počty srnčí zvěře jsou dlouhodobě stabilizovány. Proti dřívějším letům se u nás objevila pro nás nová zvěř dančí a černá.

Myslivost není pouze lov, ale hlavně chov zvěře. To znamená, že myslivec se musí nejdříve postarat, a potom teprve může lovit zvěř neudrživou a starší, která je z chovatelského hlediska pro reprodukci nežádoucí. K těmto záměrům nám slouží myslivecká zařízení umístěná na různých místech revíru. Jedná se zejména o záspy, krmelec, slaniska, zásobníky sena, kaliště pro napájení zvěře, hromady pozatků obilí, ale také sedačky a posedy pro lov.

Krmiva pro zvěř nakupujeme za finanční prostředky získané prodejem srnčí zvěře. Drobnou zvěř odměníme účastníky společných honů v poměru jeden kus za dva hony. Další potřebné prostředky získáváme na brigádách pro lesní závod při zřizování lesních oplocenek. Při naší činnosti se potýkáme s mnoha problémy. Nejvíce nás trápí nízký stav drobné zvěře (zajíců a bažantů), úhyn srnčí zvěře způsobený konzumací řepky dvojnulky, výskyt černé zvěře, která ohrožuje zdravotní stav vepře domácího rozšiřováním virového klasického moru prasat. Další problémy nám způsobuje vysoký stav lišek. Liška obecná škodí populaci drobné zvěře a je šířitelem velmi nebezpečného onemocnění - vztekliny. Toto onemocnění je virového původu a je nebezpečné pro domácí psy a kočky. Pro člověka je smrtelné nebezpečné. Proto ve spolupráci s veterinární správou provádíme 2x ročně orální vakcinaci lišek roznášením vakcín.

Na dotazy občanů, kdy budeme pořádat střelby na asfaltové holuby u chaty Fialka, musíme odpovídat záporně. Střelby z asfaltových holubů by padaly na území rezervace Nosperk, a tím by došlo ke škodám na chráněné vegetaci.

Členové našeho sdružení se snaží navázat na starou tradici myslivců: být nejen chovatelem a lovcem zvěře, ale i ochráncem přírody a životního prostředí. Bohužel, mnozí naši občané se chovají k přírodě velmi macešsky. V příkopech, na okrajích polí a mezi je možné v Němčičkách spatřit vyřazené televizory, staré kompoty a jiné nepotřebné věci. Tento stav je ostudou nejen pro možná neznámého původce, ale i pro ostatní občany Němčiček. Na závěr upozorníme na další nešvar rozšířený po celém území našeho státu - je to volné pobíhání psů v přírodě.

Chovatelé psů jsou navíc morálně podporováni tzv. ochránci zvířat, kteří neustále nezodpovědně kritizují ustanovení právních předpisů o krajní možnosti usmrcení volně pobíhajícího psa nebo kočky. Proto bychom rádi upozornili všechny chovatele, aby se snažili předcházet všem nepřijemnostem a zejména psy nevypouštěli do obce ani do přírody.

Za členy MS Josef Vendl a ing. Jan Ovesný

J E S L I Č K Y

Němčičským občanům není třeba vysvětlovat, kde leží Jesličky. Jedná se o velmi vzácné území, které si zaslouhuje mimořádné ochrany. Značná část tohoto území, které má rozlohu 3,6 ha, je porostlá dubovým lesem, zvaným Ochozy. Jesličky se nacházejí na severozápadním okraji dřinové a habrové doubravy s několika lesostepními partiemi a palouky se vzácnou teplomilnou květenou. Součástí širšího komplexu je i území o rozloze 10,88 ha, vyhlášené v roce 1986 jako chráněný přírodní výtvar Nosperk, vzdálený od Jeslíček asi 300 m. Jesličky mají charakter stepních palouků orientovaných na jih až jihovýchod, na jejich okraji je dubový les s dubem pýřitým (*Quercus pubescens*) a ojedinělými skupinkami borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Vyskytuje se zde asi 200 druhů vyšších rostlin. Z nich je 26 podle přílohy č.11 vyhlášky MŽP ČR č.395/1992 Sb. zvláště chráněných. Z kategorie silně ohrožených druhů jsou to koniidec luční český (*Pulsatilla pratensis* subs. *bohemica*), kosatec pestrý (*Iris variegata*), sesel pestrý (*Seseli varium*), sinokvět měkký (*Jurinea mollis*), kavyl sličný (*Stipa pulcherrima*), kozinec rakouský (*Astragalus austriacus*), vstavač vojenský (*Iris nimitaris*). Kategorie ohrožených druhů je zastoupena 18 druhy. Jsou to hvězdice chlumní (*Aster amellus*), třemdava bílá (*Dictamnus albus*), koulečka vyšší (*Globularia punctata*), len tenkolistý (*Linum tenuifolium*), medovník velkokvětý (*Melitis melissophyllum*), pětiprstka žezulník (*Gymnadenia conopsea*), sanka lesní (*Anemone sylvestris*), zlatohlávek obecný (*Crinitia linosyris*), kozinec vičencolistý (*Astragalus onobrychis*), zvoněk sibiřský (*Campanula sibirica*), plamének přímý (*Clematis recta*), dřín obecný (*Cornus mas*), dub pýřitý, divizna brunátná (*Verbascum phoeniceum*), oman oko Kristovo (*Inula oculus-christi*) a hlaváček jarní (*Adonanthe vernalis*).

Jesličky se vyznačují mimořádně početným výskytem třemdavy bílé, běložárky větvitě (*Anthericum ramosum*), omanu srstnatého (*Inula hirta*), hvězdice chlumní, vítodu většího (*Polygala major*). Souvislé porosty zde tvoří kavylky. Zajímavý je výskyt druhů hadího mordu španělského (*Scorzonera hispanica*), pchláče panonského (*Cirsium pannonicum*) a náholníku plamatého (*Achyropterus maculatus*).

Z živočichů připomeňme, že tu byla pozorována i kudlanka nábožná.

Přes nepříznivé zásahy do tohoto území v počátcích hospodaření JZD je v současnosti území Jeslíček ve velmi dobrém stavu. Udělejme vše pro to, aby byly i pro další generace místem nevšedního poznávání.

Podle Měldy Rigasové připravil Jaroslav Stezák

Na následujících vyobrazeních většinou nejsou přímo výše uvedené rostliny, ale rostliny jim velmi příbuzné.

dub špák

dub letní

dub zimní

dub cer

třemdava bílá

zvonek vousatý

víťod obecný

oman vrbolistý

sasníka lesní

kavyl Ivanův

hlavíček jarní

kudlanka nábožná

Vážení občane,

chtěli bychom Vám touto cestou poděkovat za Vaši přízeň, kterou nám projevujete svou účastí na akcích námi pořádaných. Jisté je, že bez Vás a Vaší pomoci bychom vůbec hody, plesy a další nemohli uskutečnit. Vždyť jsou také pořádány pro Vás! Nemalý dík patří také sponzorům, kteří svými příspěvky každoročně vypomáhají.

S potěšením můžeme oznámit, že hody roku 1999 se proti předešlým létům vydařily skutečně výtečně. Proto jsme si také mohli dovolit další, u nás poněkud neobvyklé akce, jako bylo vystoupení folklorního souboru Javorníček a výstava destilátů s besedou u cimbálu. Mrzí nás, ale zároveň chápeme, že díky neobvyklostí těchto akcí byla účast místních obyvatel téměř nulová. Doufáme, že po minulých dobrých zkušenostech obavy některých lidí zmizí a další ročníky budou navštěvovanější. Je potom smutné, když zde nalézáme převážnou většinu přespolních, kteří si pak říkají, že se v Němčičkách kulturní život úplně zastavil.

S tím souvisí naše další obavy týkající se našich nástupců. Mladší ročníky se totiž do dění moc nezapojují, což je škoda, protože v naší obci zatím chodí v krojované chase velký počet párů a hody patří mezi mladými k nejlepším v okrese. Obléct se do kroje není žádná ostuda. Naopak, je to projev tradice a věrnosti svému kraji a rodnému místu.

Na závěr jenom přání radosti a dobrých prožitků při našich akcích. Ať Vám pomohou odreagovat se od denních starostí a přinesou krásný kulturní zážitek.

Němčičští stárci

Oba vinařské subjekty těží z bohatých rodinných tradic a spolupráce. Hospodaří na soukromých a pronajatých vinicích. Nemalou část suroviny také vykupují. Zabývají se výrobou stolních, jakostních a přívlastkových vín. V roce 1999 byli majitelé spokojeni s množstvím i s kvalitou a cukernatostí hroznů. Tuto spokojenost a dobré zdraví přejí všem svým obchodním partnerům a spoluobčanům Němčiček.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Děti narozené v roce 1999

Hádlíková Laura č.6
Blahová Markéta č.118
Stávek Přemysl č.127
Poláček Martin č.84
Šalášek Antonín č.136
Čermáková Tereza č.48
Hrabec Jaroslav č.104
Čermák Lukáš č.1
Kadlecová Kateřina č.192

Přihlášení k trvalému pobytu

Šlancarová Jitka č.49
Kopřiva Rostislav č.26
Omastová Jana č.130
Omasta Martin č.130
Kadlecová Martina č.192
Bíza Pavel č.7a
Bízová Renata č.7a
Bíza Pavel č.7a
Bíza Jakub č.7a

Občané zemřeli v roce 1999

Šlancarová Ludmila (86 let)
Šlancar Tomáš (91 let)
Pilař Josef (78 let)
Slezák Josef (91 let)
Ovesná Ludmila (87 let)
Krejčí Josef (77 let)
Fridrichová Danuše (46 let)
Opršalová Marie (89 let)
Kadrnková Drahomíra (76 let)
Janásová Alžběta (81 let)
Průdková Anna (83 let)

Odhlášení z trvalého pobytu

Křížová Ivana č.169
Kříž Adam č.169
Křížová Jitka č.169
Steiner Petr č.130
Šlancarová Emilie,ing. č.206
Šlancar Zbyněk č.80
Veverková Drahomíra č.184
Nováková Světlana č.232

K 31. 12. 1999 bylo v Němčičkách 603 obyvatel.

Vývoj počtu obyvatel

Rok	1763	1938	1950	1961	1976	1980	1985	1990	1997	1998	1999
počet obyvatel	346	814	732	792	709	714	674	634	598	601	603

Oprava

V dubnovém čísle NČ je na straně čtvrté chybně uvedeno, že v letech 1945-1948 byl předsedou MNV Benda Jan. Správně má být Benda Josef.

Němčičské čtení vydává ObÚ Němčičky, 693 01 Němčičky 221,
tel. 0626/430750, šéfredaktor Mgr. Jaroslav Slezák, zástupce
Boleslav Kopřiva, vydáno v Němčičkách 28. 2. 2000, 230 výtisků,
výtisk zdarma. Registrační číslo 370010299.